

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Oktober 2022

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**regionernes styring af
ambulant behandling af
voksne patienter med
psykiske lidelser**

Opfølgning i sagen om regionernes styring af ambulante behandling af voksne patienter med psykiske lidelser (beretning nr. 15/2015)

5. oktober 2022

RN 408/22

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om regionernes styring af ambulante behandling af voksne patienter med psykiske lidelser, som blev indledt med en beretning i 2016. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 1. september 2016 og 29. april 2020.

Konklusion

Rigsrevisionen vurderer, at det ikke længere er relevant at følge op på, om regionerne har indgået lokale aftaler om samtalerapi i almen praksis, idet regionernes praksisplaner ikke længere indeholder målsætninger herom. I stedet fremgår det af regionernes praksisplaner, at der i regionerne arbejdes med flere andre tilgange til at forbedre behandlingen af patienter med psykiske lidelser. Regionerne vurderer, at den eksisterende samtalerapiydelse, som er aftalt i den centrale overenskomstaftale for almen praksis, på nuværende tidspunkt er passende og tilstrækkelig i forhold til det samlede behandlingstilbud for målgruppen. Sundhedsministeriet har taget regionernes vurdering til efterretning. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i marts 2016 en beretning om regionernes styring af ambulante behandling af voksne patienter med psykiske lidelser. Beretningen handlede om regionernes styring af den ambulante kapacitet til at behandle voksne patienter med psykiske lidelser i den regionale hospitalspsykiatri og i praksissektoren.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de:

- At ingen af regionerne havde tilstrækkelig viden om effekterne og omkostningerne ved behandlingsforløb i henholdsvis hospitalspsykiatrien og praksissektoren. Det betød, at regionerne ikke kunne vurdere, om kapaciteten blev brugt på en omkostningseffektiv måde, og om en patient blev behandlet bedst og billigst i hospitalspsykiatrien og/eller i praksissektoren.
- At 2 af de 3 undersøgte regioner ikke brugte konkrete retningslinjer til at understøtte, at patienter blev visiteret ens i hospitalspsykiatrien i den enkelte region.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Regionernes praksisplaner

Praksisplanerne beskriver bl.a. regionernes overvejelser om kapacitet og er en del af regionernes samlede sundhedsplan. Praksisplanerne udarbejdes i et samarbejde mellem de enkelte regioner og repræsentanter fra kommunerne og de praktiserende læger. For at udmønte de sundhedsfaglige målsætninger i planerne kan der være behov for, at regionerne indgår lokale aftaler med de praktiserende læger.

- At kun én ud af de 3 undersøgte regioner – Region Hovedstaden – fulgte op på, om patienterne var visiteret korrekt, og om patienter, der fejlede det samme, fik ens behandling i hospitalspsykiatrien.

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgningsskema afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgningsskema	Status
1. Resultaterne af Sundhedsministeriets og de relevante parters arbejde med at se på den overordnede styring af psykiatrien med fokus på at styrke viden om effekten og omkostningerne ved forskellige behandlingsforløb.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 29. april 2020.
2. Hvorvidt Region Syddanmark og Region Sjælland implementerer konkrete retningslinjer i visitationen og følger op på, om patienter er visiteret korrekt.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 29. april 2020.
3. Regionernes indgåelse af lokale aftaler med henblik på at opfylde praksisplanernes sundhedsfaglige målsætninger for behandling af patienter med psykiske lidelser i almen praksis.	Behandles i dette notat.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på det punkt, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Sundhedsministeriets og regionernes initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Sundhedsministeriets og regionernes initiativer i forhold til det udestående opfølgningsskema. Dette sker med henblik på at vurdere, om ministeriets og regionernes initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Gennemgangen er baseret på redegørelser og dokumentation fra Sundhedsministeriet og regionerne.

Lokale aftaler

7. Det fremgik af beretningen, at alle regionernes gældende praksisplaner for perioden 2015-2019 indeholdt målsætninger for behandling af patienter med psykiske lidelser i almen praksis, og at målsætningerne krævede, at regionerne indgik lokale aftaler med de praktiserende lægers organisation (PLO). Det drejede sig særligt om målsætninger for ydelsen sygebesøg og samtaleterapi.

8. Rigsrevisionen vurderede i notat af 29. april 2020, at det fortsat gik langsomt med at indgå aftaler i de 4 regioner. Rigsrevisionen ville fortsat følge regionernes arbejde med at indgå lokale aftaler med henblik på at opfylde praksisplanernes sundhedsfaglige målsætninger for behandling af patienter med psykiske lidelser i almen praksis.

Samtaleterapi

Samtaleterapi er en grundydelse i *Overenskomst om almen praksis*, som de praktiserende læger honoreres efter. Samtaleterapi skal gennemføres som et forløb mellem lægen og patienten, hvor der anvendes samtaleteknikker.

De enkelte regioner kan vælge, om de vil indgå lokalaftaler for at understøtte lokalt tilpassede løsninger. Både den centralt og den lokalt aftalte ydelse om samtaleterapi foregår i almen praksis.

9. Sundhedsministeriet har i sin redegørelse fra august 2022 oplyst, at der ikke længe indgår en målsætning om lokale aftaler om samtaleterapi i nogen af regionernes gældende praksisplaner for 2021-2024. Region Syddanmark har dog stadig en lokal aftale om samtaleterapi i almen praksis. I de 4 øvrige regioner arbejdes der med flere andre tilgange til at forbedre behandlingen af patienter med psykiske lidelser, hvilket fremgår af regionernes praksisplaner. Fx fremgår der i Region Midtjyllands praksisplan fra 2021 et mål om, at almen praksis' rolle i forhold til forebyggelse og behandling af psykisk sygdom skal styrkes, og det anbefales bl.a., at almen praksis har særligt fokus på forebyggelse og tidlig opsporing af mistrivsel hos børn og unge.

Sundhedsministeriet har desuden oplyst, at regionerne derudover har oplyst, at regionerne anvender den eksisterende samtaleterapiydelse, som er aftalt i den centrale overenskomstaftale, og at regionerne vurderer, at samtaleterapiydelsen på nuværende tidspunkt er passende og tilstrækkelig i forhold til det samlede behandlingstilbud for målgruppen. Sundhedsministeriet henviser desuden til, at Danske Regioner gør opmærksom på, at der ikke er krav om, at der skal indgås lokalaftaler om samtaleterapiydelsen, men det er en mulighed, som forudsætter enighed mellem de regionale parter, dvs. de enkelte regioner og PLO.

Endelig har Sundhedsministeriet oplyst, at det fremgår af overenskomstaftalen for almen praksis fra 2021, at der skal være en politisk drøftelse i den nuværende overenskomstperiode for at vurdere, om 10-årsplanen for borgere med psykisk sygdom får konsekvenser for opgaverne i almen praksis, eventuelt med henblik på at indgå supplerende aftaler. Drøftelsen afventer eventuelle politiske beslutninger om ændringer i behandlingen af personer med psykisk sygdom. Rigsrevisionen kan ikke vurdere, om disse fremadrettede initiativer vil være tilstrækkelige i forhold til målgruppen.

10. Rigsrevisionen vurderer, at det ikke længere er relevant at følge op på, om regionerne har indgået lokale aftaler om samtaleterapi i almen praksis, idet regionernes praksisplaner ikke længere indeholder målsætninger herom. I stedet fremgår det af praksisplanerne, at der i regionerne arbejdes med flere andre tilgange til at forbedre behandlingen af patienter med psykiske lidelser. Regionerne vurderer, at den eksisterende samtaleterapiydelse, som er aftalt i den centrale overenskomstaftale for almen praksis, på nuværende tidspunkt er passende og tilstrækkelig i forhold til det samlede behandlingstilbud for målgruppen. Sundhedsministeriet har taget regionernes vurdering til efterretning. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Lokalaftale i Region Syddanmark

Region Syddanmark indgik en lokal aftale om samtaleterapi og krisesamtaler, som trådte i kraft den 1. oktober 2019. Samtaleterapiydelsen er primært målrettet patienter med let til moderat stress, angst eller depression og kan bruges som decideret behandling i almen praksis eller i sammenhæng med øvrige indsatser i sundhedsvæsenet, hvor der kan være behov for opfølgning i almen praksis.

Birgitte Hansen